

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2005/06:26

Stenografiska
uppteckningar
2005/06:26

Fredagen den 24 februari

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser

Vice statsminister Bosse Ringholm

Utrikesminister Laila Freivalds

Statssekreterare Lars Danielsson

Återrapport från ministerrådsmöte den 30 och 31 januari 2006

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 27 februari 2006

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Bosse Ringholm, Laila Freivalds, Lars Danielsson och medarbetare välkomna.

Vi gör som vanligt och börjar med allmänna rådet, först en återrapport och sedan ministerrådspunkterna.

Anf. 2 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s):

Det finns en rapport, i sedvanlig ordning, från det senaste mötet i allmänna rådet om det finns några särskilda frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi godkänner återrapporten.

Vi går in på ministerrådsgordningen, och vi har först Resolutioner, yttranden och beslut antagna av Europaparlamentet. Vi godkänner informationen.

Sedan är det Förberedelse inför Europeiska rådet den 23–24 mars.

Anf. 4 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s):

Ordförandeskapet har föreslagit att Europeiska rådets vårtoppmöte den 23–24 mars sedvanligt ska behandla en uppföljning av Lissabonstrategin. Vid allmänna rådets möte förutses en inledande diskussion om utkastet till dagordning för vårtoppmötet. Ni har ju sett utkastet till en sådan annoterad agenda också. Där föreslår ordförandeskapet fyra rubriker som är ganska kortfattade. Det handlar om utmaningar, nationella reformprogram, att upprätthålla momentum och prioriterade åtgärder. I dagsläget förutses inga slutsatser när det gäller yttre förbindelser, men det kan ju ändras under resans gång.

Låt mig särskilt betona att det finns några viktiga frågor för oss under vårtoppmötet.

För det första tycker vi att det är bra att ordförandeskapet ägnar just vårtoppmötet åt en uppföljning av Lissabonstrategin. Det har ju varit så hela tiden, och jag vill gärna understryka det. Vi tycker också att det är angeläget att det är strategins tredimensionella ansats som speglas i uppföljningen, och vi kommer för vår del att understryka vikten av att man vidtar åtgärder inom både den ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensionen och att de tre olika områdena samverkar.

För det andra kommer vi inför vårtoppmötet också att särskilt betona jämställdheten. Lika villkor för kvinnor och män att delta i arbetslivet är en viktig förutsättning för att öka arbetskraftsutbudet och därmed säkra välfärdssystemet och hållbara offentliga finanser. Dessa ambitioner finns väl uttryckta såväl i slutsatser från Europeiska rådet som i de integrerade riktlinjerna. Men för lite sker i praktiken. Den svenska regeringen har därför tillsammans med några länder – Frankrike, Danmark, Finland, Tjeckien och Spanien – tagit initiativ till en jämställdhetspakt för att stärka åtagandet att verka aktivt för ökad jämställdhet. Vi avser att verka för att de åtgärder som föreslås i denna pakt avspeglas i vårtoppmötes-slutsatserna.

För det tredje välkomnar vi att den diskussion om energifrågor som inleddes i och med det informella toppmötet i Hampton Court i oktober fortsätter under året. Det är särskilt viktigt att frågor relaterade till en hållbar energiförsörjning behandlas vid vårtoppmötet, mot bakgrund av de stora energipolitiska utmaningar som vi står inför.

För det fjärde kommer vi att framhålla utrikeshandelns betydelse för konkurrenskraft och tillväxt. Vi får naturligtvis anledning att återkomma till nämnden om förberedelserna inför Europeiska rådet och inför nästa möte med allmänna rådet den 20 mars.

Anf. 5 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Jag har en ganska allmän fråga. Vi är säkert många som tycker att Lissabonstrategin borde vara föremål för ett större engagemang i vårt eget land för att förbättra sysselsättning och annat. Men min fråga är inte det i dag, utan jag skulle vilja fråga: Hur är engagemanget i de andra medlemsländerna? Är det mycket arbete kring de här frågorna, och var är i så fall engagemanget mest? Kan man beskriva det på något sätt tycker jag att det skulle vara intressant.

Anf. 6 CARL B HAMILTON (fp):

Jag skulle vilja fråga om energipolitik. Statsrådet nämnde här den vanligaste av regeringens ståndpunkter, hållbar energi och så vidare. Men det som är nytt och det som har fått EU-länderna på fötter är ju den ryska politiken med att stänga av gasen till vissa länder och därmed även till några EU-länder. Min fråga är: Vad kommer Sverige att säga och prioritera i de diskussionerna, när energipolitik nu har blivit utrikespolitik?

Anf. 7 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s):

När det gäller Holger Gustafssons frågor om Lissabonprocessen: Jag instämmer i det som sades inledningsvis, att det är väldigt viktigt att vi ägnar oss mer åt Lissabonprocessen. Sverige har varit ett av de länder som har drivit på just för att få andra länder att engagera sig mer i Lissabonprocessen. Vi var glada förra året, när man gjorde halvtidsöversynen

över Lissabonprocessen, att Europeiska rådet beslöt att varje land självt inför sina parlament skulle agera på ett annat sätt, visa upp Lissabonprocessen och visa vad man gör på hemmaplan. Den nya process som har inletts efter halvtidsöversynen tvingar ju ländernas egna parlament och regeringar att agera mer kraftfullt än tidigare.

Jag tror tyvärr inte att det går att säga att det i något land är bättre än i alla andra länder. Möjligtvis är det så att i de nordiska länderna, som genomgående haft bra resultat under hela Lissabonprocessen, har det kanske varit större uppmärksamhet. Men andra länder, som har hamnat längre ned på listan i resultatsammanhang, kanske inte har varit lika intresserade av att lyfta fram det på hemmaplan.

Just därför var det viktigt att Europeiska rådet under förra året skärpte kraven på medlemsstaterna att man måste agera mer på hemmaplan, inte bara samlas i Bryssel eller någon annanstans och anta olika resolutioner utan också måste kunna visa upp att det är en del av den inhemska politiken. Återredovisning tycker jag att det är viktigt att man lägger stor vikt vid i fortsättningen. Det kommer vi också att framhålla från svensk sida och pressa på där.

När det gäller Carl B Hamiltons fråga om energipolitiken är det en viktig aspekt att det som har hänt både när det gäller i Ryssland och på en del annat håll visar att det finns många dimensioner i energipolitiken. Vi vill gärna lyfta fram de miljömässiga delarna, den hållbara delen. I allra högsta grad är det naturligtvis också kopplat till säkerhetspolitisk och annan dimension som finns i det här sammanhanget. Det visar också hur viktigt det är att Europa skapar, så långt det är möjligt inom de begränsade samarbetsmöjligheter som finns när det gäller energipolitik, förutsättningar för att skapa relativt sett oberoende, så långt det nu går, med tanke på att det alltid är olika energikällor världen över som förfogas över många länder och som vi har begränsat inflytande över. Men just den här aspekten kommer säkert också att lyftas in i diskussionen för rådet i fortsättningen.

Anf. 8 LARS LINDBLAD (m):

Det finns ju inte så jättemycket att säga om dagordningen i det här skedet, utan jag vill egentligen uttrycka att Sverige skulle kunna fylla en viktig roll genom att försöka driva på så att Lissabonprocessen blir verklig. Det är mycket prat och ganska lite reell handling i det här. Den tenderar att glida utför i debatten. Där tycker jag att Sverige skulle kunna fylla en viktig funktion genom att försöka höja upp den på dagordningen igen, inte minst kopplat till energifrågor och annat, som förstås är kopplat till en växande marknad.

Sedan skulle jag vilja passa på att för protokollet uttrycka en stor tillfredsställelse med att vi ser EU-samordningsministern här på mötet i dag och hälsa dig välkommen hit till nämnden i din nuvarande kapacitet.

Anf. 9 YVONNE RUWAIDA (mp):

Jag vill bara lämna en kommentar när det gäller energifrågan. Jag tror att det viktigaste man kan göra inom EU är att lära sig av varandra. I Sverige är vi väldigt duktiga på bioenergi. Tyskland och Spanien har varit duktiga på solenergi. Danmark, Tyskland och Italien är duktiga på vindkraft. Vad är det i de olika länderna som gör att vi är duktiga på ett

visst område och att det inte handlar så mycket om att ha en gemensam politik? Jag tror att det finns flera anledningar till att flera EU-länder vill lyfta upp det här på EU-nivå. Det är inte bara en fråga om Ryssland och olje- och gasledningarna, utan det är också en fråga om växthuseffekten och att man i dag inser att energifrågan är en av de viktigaste frågorna, att det är både en miljöfråga och en säkerhetspolitisk fråga – den har många dimensioner.

Anf. 10 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag tycker att det är väldigt intressant med jämställdhetspakten. Jag är glad att Sverige är ett av de länder som lyfter upp de här frågorna. Men då krävs det också att man arbetar än mer med förutsättningar för kvinnor att arbeta om man ska kunna ge dem arbeten, det vill säga att det finns en god barnomsorg och en god äldreomsorg – sådant som vi har arbetat med här i Sverige. Jag tänkte bara höra om ministern har några kommentarer kring hur arbetet med de frågorna går runt om i de andra länderna.

Anf. 11 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s):

Jag delar självfallet Lars Lindblads uppfattning – jag antar att alla i nämnden gör det – att det handlar om att lägga stor vikt vid genomförandet av Lissabonprocessen. Därför var vi, som jag sade förut, glada över att man vid halvtidsöversynen förra året markerade att det inte handlar om att göra ett stort antal nya mål eller bygga på de rätt många mål som finns och krångla till det ytterligare, utan att i stället satsa på genomförandeprocessen, som är eftersatt i många länder. Där är resultaten på en del håll också sådana att det är just det vi ska fokusera på i fortsättningen.

Jag delar också Yvonne Ruwaidas uppfattning att det finns många aspekter utöver den säkerhetspolitiska aspekten på energifrågorna. Det är inte minst detta att lära av varandra. Alla länder har olika förutsättningar, geologiska, geopolitiska och andra möjligheter, när det gäller energipolitiken, så det finns anledning till ett sådant erfarenhetsutbyte som vi har skäl att slå vakt om. Jag tycker också att vi från svensk sida när det gäller energipolitiken – Yvonne Ruwaida nämnde bioenergin – har många exempel på att vi kan bidra med en del kunskaper som andra länder kan ta till sig. Vi ligger långt framme exempelvis med många av våra miljöföretag, som kan bidra med modern teknologi och allt annat. Där kan vi både lära av varandra och själva vara bidragsgivare till övriga EU-länder.

Christina Axelsson påminner om att jämställdhetspakten är ett svenskt initiativ, som vi ju hela tiden har följt upp, också i anslutning till Lissabonprocessen. I Lissabonprocessen har också ingått exempelvis att mäta barnomsorgsmöjligheterna. Att det finns en bra barnomsorg är naturligtvis oerhört väsentligt för kvinnors möjligheter att komma ut på arbetsmarknaden. Där trycker vi på och jagar EU-länderna hela tiden för att de ska kunna bättra sina insatser när det gäller både barnomsorg, äldreomsorg och sådant som i många länder traditionellt har varit förknippat med kvinnor och som har förhindrat ett arbetskraftsdeltagande för kvinnor. Den kopplingen är viktig att markera i fortsättningen.

Jag konstaterar att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Sedan är det budgetplanen.

Anf. 13 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s):

Som ni vet kom Europeiska rådet överens om EU:s mångåriga budgetram, det så kallade finansiella perspektivet, i december 2005. Under våren ska nu rådet, kommissionen och Europaparlamentet förhandla fram ett interinstitutionellt avtal för perioden 2007–2013 som bland annat fastställer tak för utgiftsrubrikerna i EU-budgeten och som kommer att ligga till grund för de årliga budgetförhandlingarna.

Ordförandeskapet kommer vid allmänna rådets möte att redovisa läget i de här förhandlingarna efter det första viktiga förhandlingstillfället som ägde rum i tisdags, den 21 februari. Europaparlamentet fokuserar då på behovet av ytterligare flexibilitet och ett förstärkt medinflytande. Ordförandeskapet framhöll mycket bestämt det mycket begränsade manöverutrymme som finns. Ordförandeskapet förväntar sig ingen substansdiskussion vid allmänna rådets möte den 27 februari.

Den svenska utgångspunkten är att förhandlingsutrymmet gentemot Europaparlamentet är mycket begränsat. Jag vill gärna understryka det. Det gäller både utgiftsnivå och eventuellt förändrat inflytande för Europaparlamentet i budget- och lagstiftningsprocesserna.

Låt mig bara kort kommentera några konkreta förslag som kommissionen har lagt fram.

Kommissionen föreslår att taket för det så kallade flexibilitetsinstrumentet ska höjas från nuvarande 200 till 700 miljoner euro per år. Indirekt skulle detta innebära en reell potentiell utgiftsökning varje år. Vi ser från svensk sida ingen anledning till en höjning av nuvarande nivå. Mobilisering av instrumentet har under innevarande budgetperiod hittills legat på i genomsnitt 170 miljoner euro per år.

Kommissionen föreslår att Europaparlamentet i avtalet ska ges en tydlig roll i den översyn som Europeiska rådet kom överens om i december. Vi kan tänka oss en hänvisning till Europeiska rådets beslut i denna fråga. Samtidigt finns det knappast något skäl att mer i detalj reglera den kommande översynen i det avtal vi nu förhandlar, och vi behöver därför ha fria händer när vi återkommer till denna viktiga fråga om ett par år.

Globaliseringsanpassningsfonden, som ingen av oss älskar, kommer att införlivas i avtalet trots allt. De närmaste reglerna för när fonden ska tas i anspråk kommer att hanteras i en förordning som kommissionen avser att presentera under våren.

En svensk utgångspunkt är då att kriterierna för att aktivera fonden måste vara mycket strikta. Ett villkor bör vara att de problem fonden ska hantera verkligen är ett resultat av betydande förändringar i världshandelsmönstren, som anges i slutsatserna från Europeiska rådet i december.

Låt mig till sist också nämna att kommissionen nu har presenterat förslag på hur medel kan fördelas på olika instrument och program inom de olika politikområdena, som Europeiska rådet kom överens om i december. Den här relativt detaljerade diskussionen kommer då främst att föras i Coreper.

De specifika områden som vi särskilt bevakar från svensk sida omfattar bland annat forskning, miljö, brottsbekämpning, migration, förmedlingsstöd, grannskapspolitik, insatser inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och att tillräckliga resurser avsätts till vissa myndigheter, och då särskilt till den i Stockholm belägna smittskyddsmyndigheten, som nu befinner sig i ett uppbyggnadsskede.

Jag är självfallet beredd att svara på frågor – det är Lars Danielsson och andra medarbetare också – kring annat som nämnden vill ta upp.

Anf. 14 LARS LINDBLAD (m):

Jag vill uttrycka ett starkt stöd för det som Bosse Ringholm säger här, att Sverige ser förhandlingsutrymmet gentemot Europaparlamentet som mycket begränsat. Jag får väldigt oroande signaler från Europaparlamentet, som jag uppfattar nu lägger väldigt hårt tryck på att försöka påverka processen, även om man formellt sett egentligen inte har med processen att göra rent beslutsmässigt, mer än indirekt. Vi bör ju fortsätta att föra vår linje, att ramarna inte är förhandlingsbara i det här skedet. Må vara att det är viktigt att parlamentet finns med i diskussionen, inte minst eftersom vi senare ska skapa ettårsbudgetar av det här.

Det finns antagligen ett antal medlemsländer som kan tycka att parlamentets linje är ganska smakfull. Det skulle vara intressant att höra lite grann om hur det ser ut där. Finns det någon diskussion om att rucka på de ramar som man tog i december? Hur ser de diskussionerna ut under ytan?

Anf. 15 CARL B HAMILTON (fp):

Jag skulle bara vilja fråga om globaliseringsfonden: Inkluderas även jordbrukssektorn där?

Anf. 16 SVEN-ERIK SJÖSTRAND (v):

I samband med förhandlingarna om det finansiella perspektivet blev jag glatt överraskad över att vi för svensk del fick lite mer till miljö- och landsbygdsutveckling. Jag hoppas att det kan fortsätta. Vet Bosse Ringholm om EU-parlamentet har uppe frågan om att minska på miljö- och landsbygdsutveckling? Det kan ju bli konsekvensen när man börjar gå in i fördelningar.

I övrigt tycker jag också att regeringen har en bra ståndpunkt, att vi inte ska göra några ändringar i ramarna.

Anf. 17 AGNE HANSSON (c):

Jag vill också starkt understryka att jag står bakom den position som svenska regeringen har intagit i den här frågan.

Jag har en fråga som anknyter till den Sjöstrand tog upp, om just den uppgörelse om landsbygdsutveckling som skedde i slutvarvet före jul. De ramar och de summor som kom fram där nämndes inte här, och de är då inte föremål för någon diskussion, förmodar jag. Jag vill ha klarhet: De summor som kom fram där – jag kommer inte ihåg de exakta summorna nu – gällde de inkom Sverige, eller var det summor som skulle fördelas på flera av de länder som hade synpunkter på budgeten i slutvarvet, alltså England med flera som vi hade allianser med då?

Det gäller globaliseringsfonden. Jag vet inte hur diskussionerna går när det gäller nivån på pengarna. Är det fastlagt för varje år, eller är det en diskussion som kommer? Kommer man att driva att medlen till den ska öka?

Jag funderar själv lite grann hur man ska förhålla sig till fonden, nu när den finns – vi ville ju inte ha den från svensk sida. Den ena sidan är att man kan försöka ignorera den så mycket som möjligt och försöka få den att vara så liten som möjligt. Ett annat sätt är att försöka ändra innehållet i den.

Jag funderade på en sak som skulle behövas, och där EU redan har fyllt en roll, och det är att ställa upp när det blir konsekvenser på grund av extremt väder. Till exempel efter orkanen Gudrun i Sverige fick vi stöd av EU. Kan man inte försöka få in en skrivning om att den här fonden ska kunna ställa upp för insatser som behövs efter allvarliga ekonomiska konsekvenser efter extremt väder?

Jag vet inte själv vilken strategi som är bäst, att försöka ignorera den eller att försöka förändra innehållet i den. Det var bara en tanke.

Anf. 19 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s):

Först kan jag säga att när det gäller långtidsbudgeten, det finansiella perspektivet, är det väl inte osannolikt att det finns krafter i parlamentet som försöker starta diskussionen på nytt. Men det är ganska meningslöst, därför att det ligger fast. Det var en omfattande diskussion, och förberedelsearbetet pågick under mycket lång tid, så det är väl ett ganska fäfängt försök från dem som vill starta om den diskussionen i parlamentet. Ramarna ligger fast. Vi och många andra är väldigt angelägna om att ingenting ska ske på det området.

Jag kan säga samma sak till Sven-Erik Sjöstrand och Agne Hansson. De resurser som avsattes – det var inte bara Sverige utan också ett tiotal andra länder som fick del av de särskilda landsbygdsutvecklingspengarna – ligger fast. Det sker inte någon förändring där heller. Däremot blir det alltid en detaljdiskussion när det sedan fördelas ut, men jag tycker inte att vi behöver känna någon oro där. Samtidigt ska vi hela tiden vara på vår vakt för att det finns de som vill starta diskussionen. Men det finns inga, som jag ser det, politiska förutsättningar för att dra i gång någon sådan förnyad diskussion.

När det gäller globaliseringsfonden, som Carl B Hamilton och Yvonne Ruwaida tar upp, vet vi ännu inte i detalj vad den kommer att innehålla, för att svara på Carl B Hamiltons fråga om jordbruket. Vi får återkomma till det när vi ser förslagen från kommissionen på det området. För att svara Yvonne Ruwaida, är det så att vi har pengar exempelvis för extrema väderförhållanden och sådant. Det har ju vid olika tillfällen hämtats pengar, bland annat under stormen i Sverige förra året, och det finns sådana resurser.

Jag tror att vår bästa väg och vår strategi när det gäller globaliseringsfonden – som ingen av oss önskade – är att försöka se till att vi har så restriktiva och strama regelverk som möjligt, så att det inte blir något slags allmän gottelåda som det ska hämtas pengar ur från alla möjliga håll och kanter. Vi ska ha en mycket restriktiv attityd, eftersom vi från början var mycket ifrågasättande till behovet av fonden.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi tackar Bosse Ringholm och medarbetare.

Vi går över till yttre förbindelser. Vi börjar med en återrapport.

Anf. 21 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Nämnden har fått en skriftlig rapport från mötet den 30 januari. Jag tänkte lyfta fram ett par av de frågor som diskuterades under lunchen.

Rådet förde en lång och ingående diskussion om utfallet i det palestinska valet och hur det skulle kunna komma att påverka utvecklingen i regionen och samarbetet med det internationella samfundet. Rådet uppmanade Hamas och alla andra grupperingar att ta avstånd från våld och terrorism och erkänna Israels rätt att existera. Flera medlemsstater lyfte fram behovet av att EU:s budskap också går i takt med kvartettens budskap. De hade möte senare samma dag.

Under den här dagordningspunkten om Mellanöstern behandlades också reaktionerna på karikatyrteckningarna av profeten Muhammed. Jag och flera medlemsstater uttryckte solidaritet med Danmark. Vi stödde förslaget att EU borde göra ett uttalande, och det skedde också. Den här frågan finns i dag på dagordningen, så jag återkommer till den.

Vid förra Gaercmötet redogjorde ordförandeskapet mycket kortfattat för sitt förslag om hur EU:s gemensamma ståndpunkt ska tillämpas vad gäller ASEM, och det är inför kommande möten på politisk nivå i Europa. Samtliga medlemsstater uttryckte stöd för förslaget, som bland annat innebär att EU vid varje möte ska ta upp MR- och demokratifrågorna i Burma. Det ska ske såväl i plenum som i anslutning till mötena. Det ska också ge avtryck i mötesslutsatserna. Dessutom ska Burmas högsta ledarskikt inte delta vid toppmötet.

Förslaget har nu delgivits EU-nämndens kansli, vad jag förstår.

Ordförandelandet kommer nu att föra fram det här förslaget till Aseanländerna inför de kommande ministermötena. Närmast har vi ett möte med finansministrarna i Wien i april och sedan det särskilda toppmötet i Helsingfors i september. Vi har ännu inte fått någon återrapportering från ordförandeskapet om hur de här samtalen går.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Vi godkänner återrapporten.

Vi går in på ministerrådsdagordningen, och där har vi först Højning av avgiften för Schengenviseringar.

Anf. 23 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Barbro Holmberg har redan redogjort för den här frågan inför det RIF-möte som ägde rum den 21 februari.

Det franska förslaget om en höjning av avgiften för Schengenvisering har debatterats intensivt bland medlemsstaterna. Frankrike och de länder som stöder förslaget har velat se en höjning från 35 till 60 euro som en rent administrativ fråga. Enligt regelverket ska det råda full kostnads-täckning för de kostnader man har för viseringen.

Men en så här kraftig höjning får även utrikespolitiska konsekvenser, till exempel på grannskapspolitiken och vårt intresse av att öka person-

kontakter. Viseringsavgiften spelar därför en mycket viktig roll i EU:s utvidgnings- och associationsförhandlingar. Den har också stor betydelse för människors rese mönster och möjligheter till utbyte med EU.

Det är därför bra att frågan nu ska diskuteras även av utrikesministrarna vid nästa möte.

Från svensk sida menar vi att frågan har såväl administrativa som politiska aspekter. Viseringsavgiften ska ge kostnadstäckning, det är ingen diskussion om det, för det gradvisa införandet av biometri i resehandlingar. Nästa år rullas ju informationssystemet för visering, VIS, ut. Det medför onekligen ökade kostnader. En höjning är alltså motiverad. Men vi tycker att den i tiden bör knytas direkt till att de här kostnaderna uppstår, alltså att VIS börjar tillämpas. Det kan ske först under första halvåret 2007.

Sedan tycker vi att vi måste slå vakt om en enhetlig tillämpning av regelverket för den gemensamma viseringspolitiken. Att som det föreslås nu i ett kompromissförslag ha olika tidpunkter för genomförandet tycker vi är fel.

Vi tycker att en ytterligare harmonisering av viseringspolitiken är prioriterad. Likafullt kan det i det särskilda fallet finnas skäl att titta närmare på möjligheten att göra undantag för viseringsavgiften i vissa situationer.

Medlemsstaterna var i RIF-rådet principiellt eniga om att avgiften ska höjas. Exakt när och hur återstår att komma fram till och bli överens om. Vi behöver titta på möjligheterna att göra undantag och på de konsekvenser, positiva eller negativa, som det här kan föra med sig.

RIF-rådet var överens om att det här är den bästa vägen framåt för att avgöra frågan, och avsikten är att det så småningom ska fattas beslut av RIF-rådet i april.

Anf. 24 CARL B HAMILTON (fp):

Jag tycker att utrikesministern ger en någorlunda bra beskrivning men drar en felaktig slutsats. Om man höjer avgiften på det här sättet går det på tvärs med EU:s grannskapspolitik, som utrikesministern sade, och Sverige har ju varit drivande i att ha en öppen hållning gentemot de länder som ligger öster om Central- och Östeuropa, Ukraina, Moldavien, med flera. Det här skulle ju fungera som en väldigt effektiv utestängning av människor och hindra deras faktiska och praktiska möjligheter att komma till Europeiska unionen. Såvitt jag förstått är månadslönen i Moldavien ungefär 100 euro i månaden. En höjning från 35 euro till 60 euro bara för att komma in i Europeiska unionen är förbjudande hög.

Om jag då går in på det som sades här kommer jag till frågan att det ska ge kostnadstäckning och att det inte är någonting att diskutera, som utrikesministern sade. Det är ju ett påhitt i den meningen att det är en ren fördelningspolitisk fråga om det är exportören eller importören som ska betala det här. Alla är överens om att hög kvalitet på viseringshandlingarna ska införas, men vem som ska betala det har vi full frihet att själva bestämma. Är det människor som bor utanför Europeiska unionen eller de som bor inne i Europeiska unionen? Vår bestämda uppfattning är att det inte ska drabba de personer som i allmänhet är fattigare och som bor utanför Europeiska unionen. Vi går emot den här höjningen från Folkpartiets sida.

Sedan säger utrikesministern att det är viktigt med en ”enhetlig tillämpning” i viseringspolitiken. Det tycker jag också. Men i den viseringspolitik som nu förs och som är under utformning med Ryssland är det en visumavgift på 35 euro. Den kommer inte att höjas. Konsekvensen om man följde den franska linjen skulle bli att till exempel personer från Moldavien och Ukraina skulle betala en avgift som var nästan dubbelt så hög som personer från Ryssland. Det är inte acceptabelt.

Får Folkpartiet bestämma, för att uttrycka mig så modest, vill vi inte se en avgiftshöjning. Jag tycker inte att Sverige över huvud taget ska gå in på diskussionen om tidpunkter eller olika kategorier som ska särbehandlas. Det ska vara ett rakt avslag.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Det är på RIF-rådet som beslutet ska fattas, men det kan vara bra med ett medskick.

Anf. 26 AGNE HANSSON (c):

Jag tycker att det är bra att regeringen har en motsträvig position i den här frågan. Det är klart att den har ett politiskt innehåll, och det finns mycket som man kan hålla med om både i det utrikesministern säger och i det Carl B Hamilton säger.

Det är naturligtvis också så att de länder som möjligen vill bromsa utvidgningen, Frankrike har figurerat här, använder sin politik även i de här sammanhangen. Jag tycker att det är bra att man knyter höjningen till den tidpunkt då detta ska börja gälla. Vi hade en föredragning i utrikesutskottet i går och från den vet jag att Frankrike vill införa höjningen omedelbart.

Jag tycker också att en enhetlig tillämpning är bra, men där funderar jag på om man verkligen borde göra undantag när det är fråga om att man ska ha in en viss summa pengar. Det beror på hur omfattande de blir, men de kan ju påverka den totala summan. Jag undrar om det inte vore bättre att försöka hålla nere avgiften än att göra undantag. I varje fall vill jag höra regeringens resonemang om hur ett sådant undantag ska formuleras.

Anf. 27 YVONNE RUWAIDA (mp):

Vi stöder inte att man höjer avgifterna. Jag behöver inte säga mer.

Anf. 28 SVEN-ERIK SJÖSTRAND (v):

Det är samma sak här. Jag ska fatta mig kort. Vi stöder inte heller höjningen. Vi tycker att det kan drabba väldigt många av de fattiga människorna.

När man pratar om kostnadstäckning för aviseringen och samtidigt kanske lägger fram förslag om att vissa grupper ska ha en avgiftsfrihet känns det lite fel. Fattiga människor får betala om man ska ha full kostnadstäckning i systemet.

Anf. 29 BJÖRN HAMILTON (m):

Jag ska inte upprepa argumenten. Jag tycker att utrikesministern själv och framför allt Carl B Hamilton uttryckte de orimliga konsekvenserna

av en höjning. Det är faktiskt visumet som sådant som ska vara ett hinder eller en möjlighet att komma till ett land, inte kostnaderna för ett visum. Vi stöder Folkpartiets inställning i den här frågan.

2005/06:26
24 februari

Anf. 30 KENNETH G FORSLUND (s):

Jag undrar om det är möjligt att ha olika prislappar på samma visum beroende på vilket land det handlar om. Det skulle möjligen vara ett sätt att hantera det.

Anf. 31 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Ordförande! Jag delar helt Carl B Hamiltons uppfattning, som han har beskrivit här. Skulle det inte gå att få gehör för den tycker jag att man ska diskutera differentierade priser. Det är helt orimligt att man i dessa fattiga länder ska betala bortåt en halv månadslön för att kunna söka visum. Det måste vara möjligt att göra en sådan differentiering när verkligheten ser ut på det sättet.

Anf. 32 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Låt mig först säga att jag förstår den oro som finns runt bordet. Jag delar den i allra högsta grad. Jag tror att det framgick av det jag sade. Jag tycker att det är oerhört värdefullt att vi får möjlighet att över huvud taget diskutera den här frågan på Gaercmötet och att den inte avgörs av RIF-rådet enbart.

Jag måste erinra om att det här är en fråga som RIF-rådet kommer att avgöra. De kommer att göra det med kvalificerad majoritet. Det är nu vid Gaercmötet som vi har möjlighet att föra in de utrikespolitiska aspekterna i det hela. Det kommer jag att göra med stor kraft. Jag kommer att använda mig av den oro som har uttryckts vid nämndens möte.

Låt mig svara lite grann i sak. Först och främst har vi en omvärld att ta hänsyn till. Ett visum till USA kostar i dag runt 100 dollar. Till Storbritannien kostar det mellan 50 och 80 pund. Vi har redan en situation som gör det väldigt svårt för människorna i våra närmaste grannländer att över huvud taget röra på sig. Det här är en oerhört viktig aspekt i vår grannskapspolitik. Vi måste hitta ett sätt att göra det möjligt för människor att kunna resa och på det viset skapa närmare kontakt med EU.

De undantag som man skulle kunna diskutera är ett sätt att hantera den här frågan. I dag finns det möjlighet att individuellt för varje land ge undantag till enskilda individer. Inom ramen för att hålla fast vid något slags enhetlighet skulle man kunna bli överens om att vissa kategorier, vissa grupper av människor, skulle ha en nedsatt avgift. Det skulle till exempel kunna vara studenter, forskare och journalister. På det viset skulle man kunna säkerställa att grupper som vi vill underlätta resandet för fick en lägre avgift.

De avtal som vi redan har om visering med Ryssland – med Ukraina pågår ju fortfarande förhandlingarna – kommer naturligtvis att tas upp i de fortsatta förhandlingarna i relation till de länderna, allt i enlighet med principen att försöka skapa ett så enhetligt system som möjligt.

Det här är en oerhört viktig fråga utifrån de ambitioner som vi har att underlätta kontakterna, inte minst med våra närmaste grannländer.

Anf. 33 YVONNE RUWAIDA (mp):

Att göra undantag för vissa grupper blir väldigt olyckligt. Det kommer alltid att finnas grupper som står utanför som är lika angelägna. Det kan vara människor som har släktingar i EU-länderna, i Schengenområdet. Det kan vara människor som ingår i frivilligorganisationer. De kanske håller på med jämställdhetsfrågor eller med andra frågor och vi vill ha hit dem på seminarier. Man kommer aldrig att hitta ett bra system för att avgränsa grupperna.

Jag tycker ändå att riksdagens majoritet verkar säga att vi inte vill ha några höjningar alls och att vi inte ska gå vägen via att försöka hitta grupper. Jag tror att det är väldigt olyckligt om man försöker den vägen. Jag är rädd för att det blir en lösning, för man kommer inte att hitta ett sätt att få med alla människor som borde fås med.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Vi får väl se hur vi sammanfattar majoriteten så småningom. Det är på RIF-rådet detta ska antas. Men runt bordet är alla överens om att man inte vill ha någon höjning nu.

Det finns väl ett flertal här som kan tänka sig någon koppling till avgifterna. Men vi återkommer som sagt till det. De flesta är tveksamma till undantag.

Det är så långt jag vill sammanfatta detta i dag. Det är ingen beslutspunkt. Vi kommer tillbaka till detta inför det slutliga beslutet.

Anf. 35 CARL B HAMILTON (fp):

Lite i Tommy Waidelichs anda noterar jag att utrikesministern sade att det fanns en oro runt bordet. Jag skulle nog säga att det är mer än en oro. Det finns ett motstånd och en potentiell majoritet mot den mer flexibla linje som utrikesministern väl står för. Det hoppas jag är en bra beskrivning.

Men sedan sade utrikesministern ingenting i fråga om Ryssland. Jag tycker att det är en helt oacceptabel situation som skulle kunna uppstå, att personer som kommer från Ryssland skulle betala bara hälften så hög avgift som personer som kommer från länder som Ukraina, Moldavien, med flera.

Anf. 36 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Med Ryssland får man väl förhandla igen.

Anf. 37 CARL B HAMILTON (fp):

Det låter sig sägas. Men, såvitt jag har förstått är detta inte möjligt. Det ligger liksom inte inom möjligheternas ram för närvarande med det avtal som man har kommit väldigt långt med.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Jag vet inte om det går att reda ut det nu. Vi får be utrikesministern försöka om hon kan, annars har vi möjlighet att kolla upp det inför det möte där det så att säga är skarpt läge.

Anf. 39 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):
Jag kan inte bedöma vad som är möjligt i förhandlingar med Ryssland, men att förhandla går naturligtvis.

2005/06:26
24 februari

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Vi har gett våra medskick och godkänner informationen.
Då går vi in på nästa punkt som handlar om västra Balkan.

Anf. 41 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Rådet kommer att anta slutsatser om västra Balkan, framför allt med fokus på Serbien och Montenegro och landets Ictysamarbete. Men slutsatser kommer även att beröra Kosovo och statusprocessen liksom Montenegro inför folkomröstningen där. De här tre svåra frågorna är centrala för regionens framtid, och vi går in i ett nyckelskede under 2006.

Sveriges hållning vad gäller Ictysamarbetets centrala roll är konsekvent. Det är ett absolut krav att Mladić måste överlämnas till Haag innan de så kallade SA-förhandlingarna kan föras i hamn.

En rad medieuppgifter har, som nämndens ledamöter säkert har tagit del av, de senaste dagarna angett att Mladić gripits. Det har dock dementerats både av Belgrads regering och av Carla del Ponte. Men mycket talar ändå för att något är på gång. De närmaste dagarna torde vara avgörande.

Serbien och Montenegros utrikesminister Drašković besökte Sverige nyligen. Jag träffade honom den 14 februari. Han var här för att ge sin bild av läget inför statusförhandlingarna om Kosovo. Det är mycket tydligt att förhandlingarna kommer att bli svåra. Sverige och EU stöder här fullt ut Ahtisaaris arbete.

Det första mötet ägde rum i Wien den 20–21 februari och det avlöpte kanske något över förväntan bra. Trots avsevärda skillnader i parternas grundinställning kunde vissa gemensamma utgångspunkter ändå identifieras. Vi uppmanar därför båda parter att ha en konstruktiv hållning i de fortsatta förhandlingarna.

Regeringen ger sitt fulla stöd till Solanas särskilda sändebud i Montenegros statusförhandlingar. Det är ambassadör Lajcak. Vi uppmanar både regeringen och oppositionen att snarast komma överens om de centrala frågor som man måste vara överens om inför folkomröstningen. Det handlar om majoritetskrav, datum och hur själva frågan ska ställas.

Regeringen anser att det förslag som det särskilda sändebudet har lagt fram för regeringen och oppositionen i Montenegro är väl avvägt. Huvudpunkterna är att det ska vara minst 50 % valdeltagande och att minst 55 % av dem som har röstat ska utgöra en majoritet.

Sedan kan jag berätta att jag själv ska resa till Belgrad, Priština och Tirana i nästa vecka för att få en närmare inblick i de pågående processerna. Jag återkommer sedan gärna till EU-nämnden och redovisar mina intryck från den resan.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Jag vill passa på och hälsa Mats Einarsson välkommen. Det är första gången du är med på de slutna samråden. Du har varit med på de öppna samråden tidigare.

Vi går vidare till punkt 4, Iran.

Anf. 43 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Rådet kommer att diskutera det aktuella läget för Irans kärntekniska program. Frågan rapporterades den 4 februari till FN:s säkerhetsråd där den kommer att tas upp till behandling tidigast efter det att IAEA:s styrelsemöte har ägt rum andra veckan i mars.

Det är betydelsefullt att en majoritet i IAEA:s styrelse har ställt sig bakom rapporteringen till säkerhetsrådet. Vi är också nöjda med att det i resolutionen hänvisas till målet att hela Mellanöstern ska vara fritt från massförstörelsevapen. Det är ett svenskt krav, och det finns med i resolutionen.

Det är viktigt att här betona att Iran fortfarande har möjlighet att ta en del steg som skulle göra det möjligt att återuppta förhandlingarna med EU, till exempel återuppta ett moratorium för anrikningen. Men för närvarande fokuseras ansträngningarna på det ryska förslaget, att anrikning av uran ska ske i Ryssland. Ett möte har ägt rum mellan Ryssland och Iran den 20 februari, och man förväntar sig att diskussionerna ska fortsätta.

EU stöder det ryska förslaget. Skulle Iran emellertid inte acceptera förslaget kommer FN:s säkerhetsråd sannolikt, som ett första steg, att genom ett uttalande av ordföranden i rådet uppmana Iran att efterleva IAEA:s resolutioner i frågan.

Vi kommer troligtvis att anta rådsslutsatser vid Gaercmötet och där välkomna IAEA:s resolution och upprepa att det ankommer på Iran att agera så att omvärldens förtroende i frågan kan återupprättas.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt. Fredsprocessen i Mellanöstern.

Anf. 45 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Rådet kommer att diskutera den politiska situationen på det palestinska området efter öppnandet av den palestinska lagstiftande församlingen, PLC, som ju nu har en Hamasmajoritet. Vi behöver diskutera frågan inför bildandet av en Hamasledd regering.

Sveriges och EU:s krav på de folkvalda och på en ny palestinsk regering är tydliga. Man måste ta avstånd från våld och terrorism, erkänna Israels rätt att existera och hålla den palestinska myndighetens internationella avtal och åtaganden. Det inkluderar också färdplanen för fred.

Samtidigt som det är viktigt att upprepa de här kraven måste Sverige och EU göra vad vi kan för att påverka utvecklingen i en positiv riktning. Beslut om en hårdare EU-linje innan en ny palestinsk regering har tillträtt och avlagt sin programförklaring skulle sannolikt riskera att stärka radikala element inom Hamas. Det skulle vara på bekostnad av de mer moderata krafterna.

Det är också angeläget att Gaerc i diskussionen uppmärksammar vikten av att Israel i det här läget agerar på ett ansvarsfullt sätt och försöker bidra till en positiv utveckling, inte minst gäller det Israels överföring av skatter och tullavgifter till den palestinska myndigheten. Israel har ju, som ni säkert har noterat, dessvärre meddelat att man nu kommer att

frysa de här medlen. Det rör sig om 50 miljoner dollar varje månad. Det här är ju palestinska pengar som Israel tar in för deras räkning. De behövs, inte minst för att avlöna offentliganställda personer.

Det borde inte ligga i någons intresse att den palestinska myndigheten kollapsar kort efter det att man har kunnat genomföra ett demokratiskt val. Det skulle bara gagna de radikala krafterna.

Vi vill inte heller se att myndigheten tvingas söka stöd från andra regimer, regimer som inte ställer de krav som vi ställer på Hamas, att ta avstånd från terrorism och erkänna Israels rätt att existera. Här gäller det att försöka blicka framåt och bidra till en positiv utveckling.

Anf. 46 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Ordförande! Det är viktigt att man respekterar demokratin och valets utfall, Hamas. Det är väldigt positivt att demokratin har fungerat, och vi måste respektera dem som en part inför regeringsbildandet. Jag tycker också att EU här har en bra hållning, en klar och tydlig hållning. Det är viktigt att man är glasklar i ståndpunkterna när det gäller terroristverksamhet och när det gäller att erkänna Israel, så att den nya regering som tillsätts vet om och känner omvärldens ståndpunkter i de här frågorna, så att Hamas kan fungera så småningom och bli en förhandlingspart.

Att inte vara solklar i det här läget utan lägga sig i något slags vänteläge menar jag är att inte ge Hamas de rätta förutsättningarna inför regeringsbildningen. Jag hoppas att inte Sverige blir något slags felande länk genom att ställa krav på sikt, som har framkommit tidigare, utan att man från EU:s sida på samma sätt som övriga omvärlden är solklar inför regeringsbildningen. Då tror jag att man kan få en betydligt bättre situation i Mellanöstern med nytt ledarskap på båda sidor. Det är naturligtvis viktigt att ställa ett balanserat krav på båda sidor framöver. En otydlighet och dimmighet tror jag inte någon tjänar på i sammanhanget.

Anf. 47 BJÖRN HAMILTON (m):

Vi är också kritiska till diskussionerna om ett eventuellt vänteläge, åtminstone vad gäller EU:s bistånd till Palestina. Med all respekt för att Hamas har valts i demokratiska val; det fordras lite mer för att man ska betraktas som demokrat. Man ska även omfatta de demokratiska idéerna. Vår inställning är att Hamas på något sätt måste uppfylla inte bara att ha blivit valda i demokratiska val utan även omfattas av de demokratiska idéerna och känna att de är riktiga.

Vi förordar att man från EU:s sida inte lägger sig i vänteläge nu utan ställer tydliga krav på Hamas och framför allt håller inne med biståndet till dess att man bedömer att Hamas är en demokratisk rörelse i grunden.

Anf. 48 YVONNE RUWAIDA (mp):

Vi kan gå tillbaka lite grann i historien. Al-Fatah erkände Israel enligt 1948 års gränser och enligt FN:s konvention. Men Israel har fortfarande inte erkänt Palestina enligt FN:s deklaration, det vill säga att Gaza, Västbanken och östra Jerusalem ska vara Palestina. Det har inte Israel erkänt. Fatah gjorde detta, och det har varit väldigt diskuterat bland palestinier. Många tycker att det var fel. Vissa sade att det här är en linje som kommer att leda till ett avtal. Vi kommer att kunna få en fred med Israel. Vi kommer att få en självständig stat.

2005/06:26
24 februari

Den här processen har tagit alldeles för lång tid, och egentligen, för palestiniernas del, bara inneburit en försämrad livssituation de senaste sex sju åren, år för år. I dag har vi en situation där människor lever i en fruktansvärd situation.

Hamas har en annan linje. De säger: Vi erkänner Israel när Israel erkänner oss. Jag tror inte att man kommer att ändra den linjen hos Hamas, inte det Hamas som jag känner. Jag tror att det Hamas har gjort och det som det palestinska folket har röstat för är att Fatahs linje misslyckades. Nu måste Israel godkänna oss samtidigt som vi godkänner dem.

Det handlar inte om att Hamas är inne på att vilja ha militär konfrontation. Det finns moderata krafter i Hamas som inte vill ha en konfrontation. De har också lyckats upprätthålla vapenvila, vilket är väldigt viktigt i en situation där det palestinska samhället är i kaos, och det är inte lätt.

Jag tycker att man måste se det lite grann ur det perspektivet. Jag tycker att det är viktigt att omvärlden ställer krav både på palestinierna och på israelerna och att kraven upplevs som likvärdiga.

Utrikesministern säger att vi får hoppas att Hamas inte söker stöd någon annanstans. Det gör man ju redan. Risken finns inte, man gör det redan. Att Israel och USA har haft den inställning de har haft gentemot Hamas och biståndet till Hamas och Hamas medel gör att Hamas inte har något annat alternativ än att söka stöd på annat håll, så man gör det redan nu. Den processen är redan på gång. Det är en väldigt olycklig utveckling som jag tror ingen tjänar på, varken israelerna eller palestinierna eller världen på längre sikt.

Jag tycker att det är bra att EU inte har intagit den inställningen, men jag tycker också att det är viktigt att påpeka att jag inte tror att man kommer att pressa Hamas till att erkänna staten Israel innan Israel har erkänt staten Palestina enligt FN:s deklaration.

Anf. 49 AGNE HANSSON (c):

Herr ordförande! Det här är naturligtvis en balansgång i nuvarande skede som är ganska känsligt. Jag delar den uppfattning som har deklarerats från regeringens sida, att det är viktigt att hantera den här frågan så att man inte driver de radikala krafterna till mer makt eller att de får större inflytande. Det tror jag är väldigt viktigt.

Det pågår ju en diskussion om att Hamas är villigt att bygga upp en koalitionsregering och den kan ha andra syften och ändamål än en ren Hamasregering.

Det är klart att vi ska vara tydliga med avståndstagande från våld. Vi ska vara tydliga med att Israels existens ska accepteras. Jag tror att det vore olyckligt att i dag dra in de biståndsmedel som går till Palestina. Det skulle omedelbart, och där delar jag Yvonne Ruwaidas uppfattning, driva de radikala krafterna att söka stöd på andra håll som inte kan vara bra innan man har klarat ut detta. Detta när det gäller hanteringen av den palestinska myndigheten i nuvarande läge.

Å andra sidan delar jag också uppfattningen att det är oerhört viktigt att vara tydlig gentemot Israel så att de fullföljer sina åtaganden. Det är ju Israel som har verkställt våldshandlingar under den senaste tiden och inte den palestinska sidan. Jag tycker också att det är orimligt att Israel drar in pengar som i praktiken tillhör Palestina. Det är oerhört viktigt att

Anf. 50 MATS EINARSSON (v):

Jag vill understryka och instämma i det som Yvonne Ruwaida och även Agne Hansson i stor utsträckning sade. Jag tror att det är viktigt att varje sådan här diskussion håller i minnet att det inte är två likvärdiga parter som befinner sig i konflikt med varandra. Det är Israel som är ockupant och dessutom den helt överlägsna makten i ekonomiska och militära termer. För närvarande är dessutom Israels politik det främsta problemet när det gäller innehållandet av ekonomiska medel och skatterna och även militärt. En balanserad hållning måste utgå från detta ojämlika förhållande som för närvarande finns och har funnits långt tidigare i Mellanöstern.

Det är naturligtvis legitimt för alla, inklusive EU, att ställa krav på vad man tycker ska vara rimliga ståndpunkter från parterna i en konflikt. Men det vore förödande om västvärldens och EU:s krav på demokratisering, fria val etcetera undergrävs genom att när valen har hållits och ”fel” partier har valts underkänns detta och man tar till någon form av sanktioner i form av innehållande av biståndsmedel och sådant. En sådan politik kommer naturligtvis att fullständigt undergräva varje möjlighet till ett positivt inflytande vad gäller demokratisering inte bara i den här regionen utan också i andra regioner. Jag tror att det är oerhört viktigt att den balanserade hållningen från EU:s sida utgår ifrån de faktiska förhållandena och var de faktiska problemen i processen just nu finns, och det är framför allt på Israels sida.

Anf. 51 KENNETH G FORSLUND (s):

Jag tycker att det är högst rimligt att EU och Sverige fortsätter att ställa krav på den palestinska myndigheten. Det ska man göra. Men man måste också invänta och se resultaten av den politik som förs innan man vidtar så drastiska åtgärder som att frysa bistånd och sådant. Jag tror att det är en helt kontraproduktiv linje att göra som USA, Israel och Moderaterna vill och omedelbart frysa biståndet. Det kommer enbart att leda till att man fullkomligt föser in den palestinska myndigheten i famnen på andra mycket tvivelaktiga regimer runt om i den region där den finns.

Mina tankar går också osökt till hur USA under årtionden har hantelat Kuba. Jag tycker att det är ett utmärkt exempel på att sanktioner av olika slag inte leder framåt. Det är direkt kontraproduktivt. Jag tycker att man ska vara mycket försiktig innan man slår in på en sådan linje. Det rimliga är att vi ställer krav och avvaktar utvecklingen. Det är resultaten som gäller. Det är de som måste bedömas.

Anf. 52 CARL B HAMILTON (fp):

Hamas har ju blivit vald i ett demokratiskt val och får naturligtvis i sista hand dömas efter sina gärningar. Så är det. Vi befinner oss nu i ett formativt skede. Då gäller det att vara oerhört tydlig med vilka krav som omvärlden ställer. Där finns det kanske inte så olika uppfattningar trots allt. När det däremot gäller metoden och huruvida man ska dra in bistånd eller inte finns det lite olika uppfattningar.

Jag tror att vi tills vidare får avvakta, hålla uppe trycket och vara väldigt tydliga i våra krav på vilken Hamas politik ska vara visavi Israel. Det är de vanliga tre kraven. Det är linjen tills vidare för Folkpartiet.

Anf. 53 BJÖRN HAMILTON (m):

Jag vill understryka från vår sida att det självfallet inte är ett underkännande av valet. Vi respekterar naturligtvis det palestinska folkets val. Däremot anser vi att EU och de internationella samfundet måste påverka den här nya regeringen så att den verkar i en demokratisk riktning. Det handlar inte bara om den har blivit demokratiskt vald, utan den måste också verka i en demokratisk riktning. Då är det viktigt att Hamas tar tydligt avstånd från våld och terrorism, står upp för de demokratiska värdena och framför allt erkänner staten Israel och börjar förhandla enligt färdplanen.

Jag vill ställa en fråga till utrikesministern. Hur bedömer utrikesministern möjligheterna att återuppta fredsförhandlingar inom ramen för färdplanen i den situation som vi nu befinner oss?

Anf. 54 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Jag anser att den svenska regeringens ståndpunkt vad gäller kraven på den kommande regeringen i Palestina är väldigt tydlig och klar. Den är dessutom exakt densamma som EU har. Den är dessutom densamma som kvartetten har, inklusive USA. Det tycks råda ett visst missförstånd här. I det här avseendet är faktiskt det internationella samfundet i form av kvartetten och EU eniga i våra krav, och de är väldigt tydliga. Vi är också överens om att inte nu avbryta det ekonomiska stödet till det palestinska området. Det vore kontraproduktivt. Jag är glad för att det finns ett starkt majoritetsstöd för det i EU-nämnden.

Det återstår att se vilka möjligheter det finns att återgå till fredsplanen. Det har inte bara att göra med de politiska förändringarna i det palestinska området, utan det har i allra högsta grad också att göra med de kommande israeliska valen. Jag vill inte uttala mig om vilka förutsättningarna blir förrän vi ser hur det valet går.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt. Sedan gäller det Irak.

Anf. 56 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Sverige stöder de ansträngningar som görs för att bygga ett demokratiskt Irak. Det irakiska ägarskapet av den fortsatta politiska processen och återuppbyggnadsarbetet är avgörande. Det är centralt att en bred och representativ irakisk regering kommer på plats så snart som möjligt och därefter att EU och hela det internationella samfundet tydligt markerar sitt stöd för den.

Ett förhandlingsmandat till ett handels- och samarbetsavtal med Irak har bearbetats i rådsstrukturen sedan i januari. Ordförandens och kommissionens förhoppning var att till det Gaerc som kommer på måndag presentera ett färdigt mandat som skulle kunna antas av rådet. Men ordföranden bedömer nu att det finns så pass många utestående frågor kvar i

formuleringen av mandatet att man tills vidare skjuter upp behandlingen i rådet.

Sverige önskar att kommissionen inleder förhandlingar med Irak så fort som den politiska processen i Irak medger att så sker. Ett handels- och samarbetsavtal är ett viktigt steg mot att normalisera och formalisera relationerna med Irak. Ett avtal skickar också en viktig signal från EU till Irak att vi menar allvar med vårt engagemang i landet. Men det blir alltså inga beslut nu.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Eftersom det inte finns några frågor konstaterar jag att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Sedan gäller det Demokratiska republiken Kongo. Finns den kvar på dagordningen?

Anf. 58 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Övergångsprocessen i DR Kongo befinner sig i ett viktigt skede. De val som ska äga rum under våren eller sommaren kommer att bli av avgörande betydelse för stabiliteten inte bara i Kongo utan i hela Storasjöområdet. Även om inga allvarigare störningar har riktats mot valprocessen så här långt och inte heller förutses, kan oroligheter naturligtvis komma att blossa upp. Därför har FN frågat om EU kan bistå med en militär reservstyrka som skulle kunna sättas in om säkerhetsläget blir sådant att den befintliga FN-missionen inte räcker till.

Rådet ska anta slutsatser med anledning av både valen och den här förfrågan från FN. Av slutsatserna kommer det att framgå att FN:s förfrågan är under övervägande. Vid mötet på måndag kommer man ännu inte att kunna nå enighet i frågan, utan den måste beredas vidare.

Sverige, det vill säga regeringen, ställer sig för sin del positivt till att EU ställer upp med den begärda reservstyrkan. Det är ett viktigt bidrag till övergångsprocessen i Kongo. Men det är också viktigt för det fortsatta samarbetet mellan EU och FN. Det här är ett konkret exempel på hur EU:s krishantering kan stödja FN i en sådan här situation.

I Regeringskansliet utreder vi nu också förutsättningar för ett svenskt truppbidragande. Den preliminära bedömningen är att det finns finansiella förutsättningar och i så fall kommer regeringen att återkomma till riksdagen med den här frågan.

Som EU-nämnden säkert vet finns ju EU redan på plats i Kongo med en rad olika instrument. EU ser nu över möjligheterna att utöka den befintliga polisinsats som vi har där för att kunna ge rådgivning och koordineringsstöd till den kongolesiska polisen i Kinshasa under själva valen. Det är viktigt att man har möjlighet att genomföra valen på ett fredligt och lugnt sätt.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Sedan har vi reaktionerna i den muslimska världen på publiceringar i europeiska medier.

2005/06:26
24 februari

Anf. 60 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Vi förväntar oss att rådet ska föra en framåtblickande diskussion om hur EU ska agera efter de händelser som har ägt rum i muslimska länder som en reaktion på Muhammedteckningarna. Ingen har lämnats oberörd av den senaste tidens våldsamma händelser i samband med protester världen över mot Muhammedkarikatyren.

Regeringen anser att fokus nu bör ligga på att skapa en fruktbar dialog med företrädare för de muslimska länderna men också med muslimer i våra egna samhällen. Min målsättning vid rådsmötet är att tydligt framhålla vikten av en EU-gemensam hållning i frågan. Min utgångspunkt är den värdegrund som ligger i FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna och de internationella MR-konventioner som har utarbetats på grundval av de här grundläggande värdena. För den svenska regeringen är det centralt att den enskilda individens rätt till yttrande- och religionsfrihet respekteras. Det utkast till slutsatser som har cirkulerats tar fasta på detta, och regeringen tycker att det är bra slutsatser.

I diskussionen om möjliga åtgärder bör vi bland annat fokusera på dialogen inom ramen för redan existerande forum som vi har skapat inom EU. Det är Barcelonaprocessen, ASEM, dialog mellan EU och AU och Ecowas. Vi har Svenska institutet i Alexandria, generalkonsulatet i Istanbul och Anna Lindh-institutet. Det finns också andra tillfällen då den svenska regeringen och EU har en möjlighet att ta upp dessa oerhört viktiga frågor med företrädare för länder som är berörda.

Jag hoppas att det blir en mycket bra och framåtsyftande diskussion som vi kommer att föra om detta.

Anf. 61 YVONNE RUWAIDA (mp):

Jag tycker att helheten verkar bra, men jag har några synpunkter. Jag tycker att det kunde vara lite mer fokus på vad de enskilda länderna kan göra. Jag tycker att den dialog som skedde i Sverige efter de här reaktionerna på Muhammedbilderna var väldigt positiv. Det var en väldigt bra dialog mellan regeringsföreträdare och muslimer i Sverige. Sedan tror jag i och för sig att en sådan dialog kan förbättras. Den har varit bättre i Sverige än vad den har varit i Danmark, men jag tycker att man ska fokusera lite grann på vad de enskilda länderna kan göra för att förbättra dialogen i sina egna länder.

Orsaken till det som hände var ju att den muslimska gruppen i Danmark befinner sig i en utsatt situation, är diskriminerad, är utanför och att den danska regeringen inte förstod vikten av att ha en dialog med en grupp i sitt eget samhälle när det fanns ett problem. Det var det som startade den här konflikten. Sedan utlöstes det slutligen av att man vägrade att ta emot utländska ambassadörer som ville ha en dialog för den här gruppens skull. Jag tror att man ska fokusera lite mer på det i texten.

Sedan har jag en synpunkt när det gäller hur man uttrycker det här med yttrandefrihet. Yttrandefriheten är jätte viktig, och den gräns vi sätter för yttrandefriheten i svensk lagstiftning till exempel är hets mot folkgrupp. Det är den gräns vi har. Sedan har vi även vissa gränser i vår grundlag som inte praktiseras i dag. Det handlar om rikets säkerhet och vissa andra frågor. Jag tycker att man ska vara väldigt noggrann med hur man uttrycker sig så att man inte omdefinierar de gränser för yttrandefriheten som vi har. Det är hets mot folkgrupp, det är hatpropaganda, krän-

kande och nedsättande behandling. Det finns utskrivet av våra domstolar exakt var gränsen går. Det är inte så att jag inte tycker att man ska ha respekt för religioner och annan tro och övertygelse. Jag tycker att den text som står i det här utkastet lite grann kan omdefiniera den syn som faktiskt finns i flertalet länder, och jag tycker att det är olyckligt.

Jag tycker att man ska hålla sig till att det finns en gräns för yttrande-friheten och att det är hets mot folkgrupp och hatpropaganda. Men sedan har vi alla ett ansvar för hur debatten i övrigt förs. Jag tycker att man mer ska uttrycka det så. Annars tror jag att det blir lite olyckligt.

Sedan står det också i det här utkastet att rådet *underlines* att bojkotter mot individuella medlemsstater är oacceptabla. Då måste ni mena konsumentbojkotter mot danska företag. Jag tycker att det är en lite väl hård skrivning. Är en lyckad konsumentbojkott oacceptabel? Det här är ingen statligt understödd bojkott. Det här är en konsumentbojkott. Den blev lyckad. Ska man då beskriva den som oacceptabel? Jag tycker att man skriva att det viktiga är att vi för en dialog så att bojkotten kan sluta och att det är olyckligt med en bojkott. Jag tycker att det var lite väl hårt att skriva att den är oacceptabel.

Sedan har jag en sista synpunkt, och den gäller detta att på andra sidan stod det att det här FN-initiativet heter Alliance of Civilizations. Jag är lite orolig när man i internationella sammanhang pratar om olika civilisationer på vår jord. Vem är det som definierar att vi har olika civilisationer? Är vi inte en civilisation? Är inte människorna ett? Jag vet att detta är ett FN-uttryck, men jag skulle vilja att man från svensk sida försökte se till att man inte använder den typen av indelning av oss människor i olika civilisationer. Det är väldigt olyckligt.

Anf. 62 CARL B HAMILTON (fp):

Det förvånar kanske inte så många att jag har ungefär motsatt åsikt. Jag tror att det är väldigt viktigt att regeringar, EU-ledare och ministrar inte lägger sig i vad som skrivs i de olika EU-länderna eller över huvud taget ägnar sig åt att bevaka god smak eller tala om vad som ska respekteras och inte respekteras. Vi ska inte ha någon tolerans för intoleransen. Vi ska inte tolerera fundamentalism. Det är oerhört viktigt att man kan utmana även dem som har intoleranta åsikter och inte inbjuder till själv-censur, som jag tycker att en del av den här texten gör.

Jag tycker också att man mycket väl skulle kunna vara tydligare med att stödja den danska regeringens hållning. Den danska regeringen har ingen anledning att be om ursäkt för det som den har gjort, och jag tycker att det är bra om utrikesministern säger det. Den har varit tyst och passiv, och det ska en regering vara i en demokrati vad beträffar innehållet i publikationer. Sedan kan man tycka att de är smaklösa, olämpliga och allt möjligt, men det är inte regering, riksdag eller ministrar i Europeiska rådet som ska ha åsikter om detta.

Därför tycker jag att Sverige inte ska ställa sig bakom de tre sista meningarna i andra stycket där det står: *Freedoms however come with responsibilities*. Det är inte ministrars uppgift att tala om vad som är ansvarsfullt och inte ansvarsfullt.

Ömsesidig tolerans och respekt är universella värden som vi alla ska upprätthålla, står det vidare. Ja, men vad innebär detta att man ska upprätthålla respekt? Är det respekt för hedersmord om det är ett kulturellt

drag? Nej, det är det inte. Vi accepterar inte det. Är det respekt för kvinnlig omskärelse om det är en del av religiösa tron? Nej, vi kan inte acceptera det. Vi ska inte ha den här typen av uttalanden i en sådan här text. Jag skulle vilja att utrikesministern arbetar för att få bort detta.

Det finns också en del av en mening på s. 3. Där står det i andra stycket, andra meningen: *It underlines the specific need for initiatives aimed at representatives of the media as well as young people.* Stryk den meningen! Jag tror både medier och unga människor kan sköta sig själva och sin åsiktsbildning. Att skriva medierna på näsan att de inte begriper sitt eget bästa tror jag är fullständigt kontraproduktivt.

Anf. 63 MATS EINARSSON (v):

Herr ordförande! Jag håller faktiskt delvis med föregående talare, men i den meningen att jag tror att vi alla andra här är överens om hur vi ska se på yttrandefrihet och statens ytterst begränsade möjligheter att ingripa mot yttranden av olika slag. Jag förutsätter att det finns enighet på den punkten runt det här bordet.

Det är klart att någon mening i det här utkastet till slutsatser skulle kunna tolkas på ett vidare sätt än vad vi nog skulle vilja göra i Sverige. *Freedom of expression should be exercised in a spirit of respect for religious and other beliefs and convictions.* Det skulle naturligtvis kunna uppfattas som ett uttryck för ett behov av lagstiftning som förhindrar till exempel hädelse eller kritik av religiös uppfattning eller någonting sådant. Finns den risken finns det väl anledning att ägna någon tankemöda åt att precisera den typen av formuleringar. Jag tror att det kan vara bra.

Men man måste se detta i sitt sammanhang. Detta är inte i första hand en diskussion om yttrandefrihetens gränser och hur vi ser på det. Det handlar inte heller i första hand om att vissa karikatyrer uppfattas som hädiska eftersom de avbildar profeten och sådana saker, utan det har ju uppfattats som en kränkning, en hets mot muslimer i största allmänhet. Man har sett det i den kontexten att Danmark är ockupant och krigförande part i Irak till exempel. Det måste ses i den kontexten att stora delar av den muslimska världen anser sig, delvis på goda grunder, förtryckta och utsatta för imperialistisk utsugning, om man ska använda den typen av uttryck, av den västvärld av vilken Danmark är en del.

Det är i det sammanhanget som man måste se detta. Och jag tror att det är oerhört viktigt att EU inte ser det här som en strid mellan Danmark och yttrandefriheten å ena sidan och de fundamentalistiska muslimerna å den andra sidan utan just understryker vikten av dialog och diskussion. Det är också viktigt att man tar avstånd från den typen av kränkningar i lämpliga ordalag. Jag tror att det är bra om man kan göra något åt texten i den riktningen.

Sedan vill jag bara ta upp en detalj. Jag noterar här att man pratar om arbete inom FN och OSSE. Som ledamot av Europarådets parlamentariska församling skulle jag gärna se att man nämner Europarådet också. Europarådet har redan agerat i den här frågan på ett bra sätt tycker jag i form av generalsekreterarens uttalande. Jag tror också att det kan finnas skäl att någon gång nämna Europarådet i sådana här sammanhang.

Anf. 64 LARS LINDBLAD (m):

Först och främst vill jag instämma i värdet och behovet av en gemensam EU-hållning. Jag tror att det är väldigt viktigt, som utrikesministern inledde med.

Det finns en hel del som jag kan instämma i såväl i utrikesministerns som i Carl B Hamiltons och Mats Einarssons inlägg här. Yttrande- och tryckfrihet är ju bland det mest värdefulla vi har i de västerländska samhällena. Jag instämmer i att den inte får kringlämnas på grund av yttre påtryckningar. Det står jag väldigt fast vid.

Samtidigt finns det ett värde i att EU:s ledare utövar ledarskap och uttalar vikten av att medborgare inom ramen för en tydlig yttrande- och tryckfrihet uttrycker sig med respekt för andras religioner och kulturer. Det finns ju ett tvådelat perspektiv i detta. Dels ska vi hålla fast vid att vi inte ska ändra våra regelverk på grund av det finns påtryckningar, dels har vi också ett internt behov av att uttrycka värden för hur man bör uttrycka sig mot andra kulturer.

På det sättet vill jag instämma i den diskussion som vi för. De här rådsslutsatserna får inte uttrycka någon form av anpassning och att vi ska ändra våra frihetliga regler. Däremot ska vi instämma i den del som handlar om att uttrycka förståelse för andra kulturer och att vi som medborgare ska försöka respektera dem.

Anf. 65 YVONNE RUWAIDA (mp):

Jag vet inte om Carl B Hamilton missförstod mig. Jag tycker att den här texten är för långtgående när den beskriver yttrandefriheten. Man vill ju inskränka yttrandefriheten med den här meningen: *Freedom of expression should be exercised in a spirit of respect for religious and other beliefs and convictions*. Den vill inte jag ha. Däremot har yttrandefriheten en gräns, och det är hets mot folkgrupp och hatpropaganda.

Folkpartiet pratar alltid om ordning och reda i skolan. Lärarna ska ingripa mot mobbning. Naturligtvis ska också en statsledare kunna säga att ett visst beteende kan vara olämpligt. I vår lagstiftning har vi gränser för yttrandefriheten. Jag tycker att det är väldigt viktigt att man använder de gränserna i ett sådant här dokument och inte kommer med nya uttryck. Jag undrar hur Danmark förhåller sig till den här texten, men det var en helt annan fråga.

Anf. 66 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Herr ordförande! Det är ingen tvekan om att vi delar uppfattningen när det gäller yttrande- och tryckfriheten. Carl B Hamilton har naturligtvis rätt när det gäller formaliteten. Men det finns också ett ansvar för hur man utövar tryckfriheten och yttrandefriheten, och där tycker jag att vi ska hålla oss till den skrivning som EU har. Vi ska ha en gemensam skrivning.

Jag vill påstå – och det är min egen uppfattning – att vi har brist på erfarenhet i de här frågorna i de nordiska länderna, det vill säga hur eldfångt och dramatiskt det kan vara för människor som håller någonting för heligt. Det ska vi beakta. Man har faktiskt en annan erfarenhet av detta i övriga Europa, och det ska man visa ödmjukhet inför.

Vi ska självfallet hålla på yttrande- och tryckfriheten. Det är ingen tvekan om det, men som sagt, det kan gott framgå av texten att det är ett

ansvar hur man utövar detta så att man inte slår på sådant som människor har rätt att hålla för heligt. En värld där ingen håller någonting för heligt är inte särskilt behaglig att leva i. Det ska vi också tänka på i ett sådant här sammanhang.

Anf. 67 AGNE HANSSON (c):

För det första kan jag instämma i det Holger Gustafsson har sagt.

För det andra kan jag peka på ytterligare ett motiv som finns med i konflikten som inte har nämnts utöver vad Einarsson och fler har sagt. Det gäller det främlingsfientliga draget. Det bör man också ha i minne när man talar om att backa upp Danmark rakt upp och ned.

Det är viktigt att man nu kan förvänta sig att EU tar gemensamma steg för en försoningslinje. Man ska inte uttala sig på ett sätt som blåser ytterligare liv i det som redan är mycket ömtåligt. Man ska blicka framåt, slå vakt om yttrandefriheten, fördöma våldet men också ha förståelse för olämpligheten av att publicera det som har publicerats.

Anf. 68 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Jag tror att nämndens ledamöter förstår att det inte är helt lätt att ta fram en text som alla är överens om och som fyller den funktion som den är avsedd att ha. Jag vill understryka att Danmark har varit mycket pådrivande i arbetet att ta fram ett gemensamt uttalande från EU.

Många av inläggen har rört vid de formuleringar där man onekligen kan känna en oro över vad som tolkas in från olika håll. Men det här är inget bindande dokument i den meningen att det förutsätter att det nu ska vidtas något arbete vad gäller till exempel förändring av lagstiftning. Vi åtar oss att arbeta vidare med frågan om en fördjupad dialog, en ökad kunskap mellan länder och kulturer om varandra. Det uttrycker dokumentet, men ingenting annat.

Jag förstår Yvonne Ruwaidas oro för att formuleringen om tryckfriheten kan uppfattas såsom att den reglering som finns i olika länder måste anpassas. Men den betydelsen kan den inte ha. Formuleringen är lite rund beroende på att lagstiftningen ser olika ut i olika länder. Det viktiga för Sverige är att det här inte innebär något ställningstagande till något gemensamt agerande vad gäller att förändra tryckfrihetsregleringen i Europas länder.

Formuleringen om bojkott ska man se mot bakgrund av den iranska presidentens och den iranska regeringens ställningstagande och uppmaning till bojkott. Det är det vi såsom företrädare för europeiska länder har anledning att reagera mot och inte mot konsumentbojkotter generellt.

Man önskar ibland att saker och ting kunde vara tydligare såsom vi vill ha dem, men problemet är att det då är någon annan som vill ha det tydligare i någon annan riktning som vi inte är beredda att stödja. Det är verkligen en balansgång att få den här texten accepterad av alla.

Sedan var det frågan om Europarådet. Det är ett konkret förslag. Jag har anledning att fundera över varför det inte finns med. Det kan finnas en förklaring, men det ska jag undersöka.

Carl B Hamilton tycker inte att stater ska göra så mycket av det som står här. När det gäller det framåtsyftande, när det gäller att öka kunskap och förståelse har vi redan lagt ned ett oerhört arbete. Unga och journalister står med i anslutning till Anna Lindh-institutet. Sverige drev en

gång frågan om ett sådant institut som kan säkerställa att olika grupper i olika samhällen ska få möjlighet att fördjupa sig i kunskap om varandra. Där nämndes unga och journalister. Det är en upprepning, ett erinrande, om det som en gång bland annat Sverige har drivit igenom att EU ska ägna sig åt genom att etablera Anna Lindh-institutet. Den kommentaren har jag lite svårt att förstå.

Jag är ändå glad för den förståelse, det engagemang och det stöd som finns i EU-nämnden kring att vi på det här sättet ska hantera den uppkomna situationen men framför allt rikta in oss framåtsyftande till att EU är en progressiv och ledande kraft i världen när det gäller att öka samarbetet och förståelsen mellan olika länder.

Anf. 69 CARL B HAMILTON (fp):

Jag skulle vilja att utrikesministern också talade om respekt för andras åsikter och yttrandefrihet, inte bara framåtsyftande tala om förståelse och respekt. Det kommer att missförstås. Vi ska ha respekt för personer som har helt andra uppfattningar och värderingar än vad vi omfattar i det här landet.

Holland och andra länder har uttryckt en bestörtning över vad Solana har sagt vid till exempel sitt besök i Egypten nyligen. Har utrikesministern någon kommentar till hans uttalanden där? Han har uttryckt en stor förståelse för reaktionerna i de muslimska länderna och bett om ursäkt.

Anf. 70 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Jag räknar med att Solana kommer att redogöra för sin resa och vad han har sagt, hur han har formulerat sig, varför och hur reaktionerna har varit. Jag har ingen anledning att kommentera medieuppgifter.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Övriga frågor. Barnsoldater och Mercosur. Finns det något att säga om dem?

Anf. 72 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Vi tycker att det är bra att Frankrike tar upp frågan om barnsoldater och barn i väpnad konflikt. Det är en högt prioriterad fråga även för Sverige. Det är viktigt att EU och medlemsländerna ser till att genomföra de rekommendationer som tagits fram och att vi utvärderar EU:s riktlinjer för barn i väpnad konflikt. Vi behöver göra framsteg i verkligheten. Vi måste öka pressen på de länder där det finns parter som rekryterar och använder barn i väpnade konflikter. Här har FN en viktig samordnande och övergripande roll också när det gäller återanpassning av barn i samhället. Det är viktigt att FN-systemet arbetar i enlighet med de nya övervaknings- och rapporteringssystemen och att den arbetsgrupp som Frankrike leder kan lägga fram rekommendationer till mer kraftfulla åtgärder mot parter som använder barnsoldater. Det här tycker vi är en mycket bra fråga att driva vidare.

2005/06:26

24 februari

2005/06:26
24 februari

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Finns det något att säga om A-punkterna? Frågor från ledamöterna?
Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt vad avser A-punkterna.

Inga övriga frågor?

Då tackar vi utrikesministern och medarbetare. Trevlig helg.

Anf. 74 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s):

Tack detsamma.

Innehållsförteckning

2005/06:26

24 februari

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s)	1
Anf. 5 HOLGER GUSTAFSSON (kd)	2
Anf. 6 CARL B HAMILTON (fp)	2
Anf. 7 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s)	2
Anf. 8 LARS LINDBLAD (m)	3
Anf. 9 YVONNE RUWAIDA (mp)	3
Anf. 10 CHRISTINA AXELSSON (s)	4
Anf. 11 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s)	4
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 13 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s)	5
Anf. 14 LARS LINDBLAD (m)	6
Anf. 15 CARL B HAMILTON (fp)	6
Anf. 16 SVEN-ERIK SJÖSTRAND (v)	6
Anf. 17 AGNE HANSSON (c)	6
Anf. 18 YVONNE RUWAIDA (mp)	7
Anf. 19 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s)	7
Anf. 20 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 21 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	8
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 23 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	8
Anf. 24 CARL B HAMILTON (fp)	9
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 26 AGNE HANSSON (c)	10
Anf. 27 YVONNE RUWAIDA (mp)	10
Anf. 28 SVEN-ERIK SJÖSTRAND (v)	10
Anf. 29 BJÖRN HAMILTON (m)	10
Anf. 30 KENNETH G FORSLUND (s)	11
Anf. 31 HOLGER GUSTAFSSON (kd)	11
Anf. 32 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	11
Anf. 33 YVONNE RUWAIDA (mp)	12
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 35 CARL B HAMILTON (fp)	12
Anf. 36 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	12
Anf. 37 CARL B HAMILTON (fp)	12
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 39 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	13
Anf. 40 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 41 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	13
Anf. 42 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 43 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	14
Anf. 44 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 45 Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	14
Anf. 46 HOLGER GUSTAFSSON (kd)	15
Anf. 47 BJÖRN HAMILTON (m)	15
Anf. 48 YVONNE RUWAIDA (mp)	15

Anf. 49	AGNE HANSSON (c)	16
Anf. 50	MATS EINARSSON (v)	17
Anf. 51	KENNETH G FORSLUND (s)	17
Anf. 52	CARL B HAMILTON (fp)	17
Anf. 53	BJÖRN HAMILTON (m)	18
Anf. 54	Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	18
Anf. 55	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 56	Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	18
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 58	Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	19
Anf. 59	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 60	Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	20
Anf. 61	YVONNE RUWAIDA (mp)	20
Anf. 62	CARL B HAMILTON (fp)	21
Anf. 63	MATS EINARSSON (v)	22
Anf. 64	LARS LINDBLAD (m)	23
Anf. 65	YVONNE RUWAIDA (mp)	23
Anf. 66	HOLGER GUSTAFSSON (kd)	23
Anf. 67	AGNE HANSSON (c)	24
Anf. 68	Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	24
Anf. 69	CARL B HAMILTON (fp)	25
Anf. 70	Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	25
Anf. 71	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 72	Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	25
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 74	Utrikesminister LAILA FREIVALDS (s)	26